

2 november 2025

10 uur 'Wij van Zuid' / Regenboog

Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus

Er is van alles gaande in onze wereld wat we graag anders zouden zien. In de kerk en misschien ook wel thuis bidden we dan ook geregeld om grote veranderingen. 'God, geef vrede, in Oekraïne, voor Israël en Gaza, in Jemen en ...' Geef verandering, dat het allemaal anders wordt, beter. En wat te denken van ons eigen Nederland. Net de verkiezingen achter de rug. Hoe bewaren we hier de vrede? We bidden om grote dingen. Dat God het echt anders maakt, dat Hij een omkeer geeft in de geschiedenis. En eerlijk gezegd vind ik zulke gebeden best moeilijk. Kan God onze wereld beter maken? Vragen we niet teveel? Vragen we geen dingen die we eigenlijk zelf moeten aanpakken? Zal het ooit goed komen?

Tegen die achtergrond horen we Psalm 126. We zijn op zoek naar hoop en vertrouwen. En dat doen we niet door het wereldgebeuren te analyseren of door een beschouwing wie zijn schuld is en wie wat zou moeten doen, we laten ons bemoedigen door een lied. Volumeknop op hard, even een opkikker. En dit lied heeft nog een goede tekst. Het is Woord van God. Een Psalm. We gaan vanmorgen in die Psalm staan.

In het hart van de Psalm staat een gebed, kort en krachtig: God, verander ons leven, verander deze wereld. "Keer ons lot!" We willen het anders. Het leven lijkt op een uitgedroogde woestijn, maar als het weer gaat regenen kan die woestijn zomaar gaan bloeien. Voor ons is dat een beeld, maar pelgrims in Israël (dit is een pelgrimspsalmsalm) toen hadden dat echt meegemaakt. Ze kennen die ervaring dat zo'n woestijn in een paar dagen tijd verandert in een bloemenzee.

OK, maar kan ook het lot van het volk zomaar veranderen? Kan er zomaar vrede komen na oorlog?

De Psalmddichter denkt van wel. Hij laat ze in gedachten teruggaan in de geschiedenis. Naar een moment van bevrijding.

Dat is wijsheid om in bange tijden je niet te verliezen in dat wat je bang maakt maar jezelf en elkaar te voeden met goede herinneringen, met hoop en blijdschap. Het is ook therapeutisch. Als je iets moeilijks moet gaan doen en er vreselijk tegenop ziet, visualiseer dan dat jij dat aan het doen bent en dat het heel goed gaat en dat je heel veel waardering krijgt. Dat is beter voor je vertrouwen dan dat je allemaal scenario's in je hoofd haalt waarbij het mis gaat. Plaatjes in je hoofd zetten van hoe het worden moet. Beetje D66: Het kan wel... En daar dan hoopvolle beelden bij. Dus ga het voor je zien.

En de Psalmddichter grijpt daarbij terug op wat Israël al heeft meegemaakt.

Weet je nog hoe blij we waren toen God ons thuisbracht uit onze ballingschap. Een groot deel van het volk was weggevoerd uit Israël naar het verre Babylon. Ze hadden heimwee naar Jeruzalem: 'Zullen we daar ooit nog terugkeren?' Maar op een dag werd Babylon veroverd door Perzische vorst (Kores/Cyrus) - een werktuig in Gods hand wordt hij in de bijbel wel genoemd - en mogen ze terug. Weet je nog hoe blij we waren? zingt de Psalm. We dachten dat we droomden, 'dit gebeurt niet echt.' Maar het was wel echt. We lachten en juichten. We gingen helemaal uit ons dak.

Ik moet daarbij aan verhalen over de bevrijding in 1945. Al die feestende mensen op straat. Oranje kleren die ineens tevoorschijn kwamen. Het gekke is: ik heb van die filmpjes opgezocht en vond de blijdschap helemaal niet zo uitbundig. Je zag op de gezichten van die mensen ook hoe aangeslagen en gekwetst ze waren door wat ze allemaal hadden meegemaakt. Zo gaat dat met herinneringen, de verhalen maken het soms mooier dan hoe het werkelijk was.

Herinneringen zijn niet per se betrouwbare bronnen van hoe het echt was. Maar het kunnen wel krachtbronnen zijn in moeilijke tijden. En daar wil de Psalmddichter je bij bepalen. Weet je nog hoe blij we waren? Zo kan het zijn! Dat kan weer gebeuren! Echt!

En ook: weet je nog hoe alle andere volken op onze bevrijding reageerden. Ze zeiden: 'De HEER heeft iets groots voor hen verricht!' Ook al die volken die niet in de God van Israël geloofden de God van dat kleine rare landje daar in Judea gaven Hem de credits voor Israëls bevrijding.

Dat doet iets, als iemand die niets met God heeft tegen je zegt: 'Dat moet die God van jullie zijn, dat je dit nu mag beleven...' Heb je dat wel eens meegemaakt dat iemand dat zo zei? Eerlijk gezegd word ik daar altijd een beetje ongemakkelijk van als iets zomaar aan God wordt toegeschreven. En tegelijk beschaamd, dat een ander zomaar gelooft, wat ik eigenlijk zou moeten geloven. De HERE God werkt op de één of andere manier in de geschiedenis, in ons leven. Soms hebben 'buitenstaanders' daar meer zicht op dan wij zelf.

De Psalmddichter heeft er geen moeite om die wending ten goede aan God toe te schrijven.' Alle volken zeiden: De HEER heeft iets groots verricht. Ja, de HEER heeft iets groots verricht, we waren vol vreugde.' Als je zo terugkijkt, dan zie je hoe alles ooit klopte, op zijn plek viel. De HEER is God. Iedereen erkent dat, alle volken. En het gaat weer goed met ons. We komen thuis.

Vanuit die ervaring bidden we in deze Psalm opnieuw: HEER, verander ons lot! Zoals toesnellend water de woestijn kan laten bloeien. Dat is niet zomaar een gebed, maar iets wat ooit echt is gebeurd en weer kan gebeuren. Wij staren ons vaak blind op de waan van de dag. Maar het is goed om te beseffen dat vandaag in een lange lijn staat, de lijn van de geschiedenis, op weg naar de toekomst. Dat is trouwens niet per definitie hoopvol, want de geschiedenis is niet alleen maar mooi.

De Psalm haalt dan ook niet alleen het verleden aan. We krijgen ook een beeld wat richting de toekomst wijst. Een hoopvol beeld. 'Zij die in tranen zaaien, zullen oogsten met gejuich.' Laten we eens even proeven wat dat kan betekenen.

Heel in het kort: nu zijn er tranen, dat is waar, daar kunnen we eerlijk over zijn. Maar die tranen zijn niet het laatste, het zal niet altijd zo blijven. Kijk verder! Kijk vooruit! Je bent nu wel aan het zaaien met verdriet maar je bent op weg naar de oogst en dan zul je juichen. Er komt een andere tijd, een tijd van vreugde.

Misschien denk je: ik heb nu verdriet en het komt nooit meer goed. Het zal altijd zo blijven. Hoe kan er uit verdriet iets goeds voortkomen? Maar dat is niet waar. Je verdriet nu zegt niets over wat komt. Verdriet zegt niets over de oogst, je zult met blijdschap oogsten. En even denk ik aan die woorden van Jezus zoals Lukas dat zegt (6:21) 'Gelukkig wie nu huilt, want je zult lachen.'

Zaaien met verdriet. Daar is nog meer over te zeggen. Concreet: Zaaïen is gewoon zwaar werk. Gedoe. Bezigt zijn met de aarde zonder resultaat. Je ziet niks.

Zaaien kon in de tijd van de Psalm ook betekenen: honger lijden. Als de oogst karig was, moest je de discipline hebben om toch zaad apart te houden om weer te gaan zaaïen zodat er ooit weer een oogst kon komen. Dat zaad om te zaaïen daar kon je geen brood van bakken. Dus zaaïen is honger lijden om wille van de oogst van later.

En zaaïen heeft in de bijbel ook altijd de bijklank van offeren, jezelf geven. Denk maar aan het beeld van Jezus als de graankorrel die in de aarde valt en sterft. Zaaïen is jezelf geven, omwille van vrede, gerechtigheid, de schepping. En dat kan pijnlijk zijn, je tranen kosten.

Als jij vindt dat we moeten opkomen voor mensen in de knel maar je familie vindt dat onzin en begrijpt niet wat jou bezielt dan voelt dat alleen en dat doet pijn. Als jij je intens meeleeft met iemand die kwetsbaar is, niemand heeft, maar jij helpt hem, jij luistert naar haar, dat gaat niet in je kouwe kleren zitten, het raakt je. Het doet pijn. Als je hoort hoe je collega in de VS niet meer mag zeggen wat hij denkt, want dan kan hij zomaar ontslagen worden, dan doet dat pijn. En als je dan ook nog actie gaat voeren, kan het nog veel pijnlijker worden. Dat is allemaal zaaïen in tranen.

Het is niet makkelijk, het doet verdriet, en toch doe je het. Er moet gezaaid worden. Als je niet zaait, komt er geen oogst. Dus ga ermee door, met dat zaaïen. Misschien voelt je leven nu alsof je aan het zaaïen bent in tranen. Maar staar je niet blind op de tranen, want je zult thuiskomen met gejuich en armenvol met een rijke oogst.

Wie in tranen zaaïen
zullen oogsten met gejuich

Als je om je heen kijkt en het nieuws volgt, denk je misschien: het komt nooit meer goed. Als je bidt om vrede, om recht, om bevrijding uit kortzichtigheid en egoïsme denk je misschien: dat gaat toch niet gebeuren. Als je naar je eigen leven kijkt, je verdriet voelt, denk je misschien: de zon gaat nooit meer schijnen. Maar vandaag geeft God ons een lied wat zegt: Het kan wel! Kijk maar: ooit heeft God ons geholpen en Hij zal het weer doen.

Ga zaaïen! God Zelf is het die je zaaigoed in handen geeft.

Blijf zaaïen! Ondanks je tranen. Nu moet je misschien huilen maar kijk verder dan je tranen: Er komt een rijke oogst. Echt waar.

Amen.